

Załącznik nr 1

Opis przedmiotu zamówienia.

Przedmiotem zamówienia jest: opracowanie merytoryczne pełnej treści wydawnictwa popularnonaukowego pod roboczym tytułem „Przyrodnicza historia Gorców zapisana w krajobrazie”.

I. Zakres prac/czynności, których koszty składają się na cenę zadania:

1. Opracowanie merytoryczne tekstu wydawnictwa:

- 1) Zorganizowanie zespołu autorów i redaktorów, którzy opracują tekst wydawnictwa, a następnie przedłożenie Zamawiającemu odpowiedniej listy autorów i redaktorów, w tym:
 - a) wykazu autorów, którzy opracują poszczególne rozdziały i podrozdziały – zgodnie z tytułami i treścią podrozdziałów wyszczególnionymi w konspekcie (punkt IV);
 - b) wykazu redaktorów, którzy wykonają redakcję poszczególnych rozdziałów głównych, opracują streszczenia i wykazy literatury rozdziałów głównych oraz wskazanie redaktora całości publikacji;
 - Wykaz autorów i redaktorów ma zawierać listę przykładowych publikacji potwierdzających ich doświadczenie w wykonaniu opracowań o charakterze popularnonaukowym i tematyce podobnej do wydawnictwa będącego przedmiotem zamówienia (minimum jedna publikacja dla każdego autora, redaktora).
- 2) Zawarcie odpowiednich umów z autorami na opracowanie treści publikacji, po uzyskaniu akceptacji ze strony Zamawiającego dla przedstawionej listy autorów i redaktorów.
- 3) Opracowanie tekstu wydawnictwa zgodnie z założeniami zawartymi w punkcie III, na podstawie konspektu zawartego w punkcie IV, o łącznej objętości ok. 115 stron maszynopisu A4 (wraz z tabelami), czcionka Times New Roman 12, interlinia 1,5 tj. średnio 2500 znaków (ze spacjami) na stronie.
- 4) Opracowanie streszczeń rozdziałów głównych o łącznej objętości ok. 15 stron maszynopisu;
- 5) Koordynacja prac autorskich poprzez dotrzymanie odpowiednich terminów wykonania zgodnie z harmonogramem (punkt II) oraz zakresów opracowań zgodnie z założeniami opisanymi w punkcie III i konspektem zawartym w punkcie IV.
- 6) Wykonanie wszelkich prac redakcyjnych i korekcyjnych zapewniających poprawność i spójność merytoryczną, językową i interpunkcyjną tekstów.
- 7) Koordynacja prac zespołów autorskich poszczególnych rozdziałów, w szczególności poprzez ustalenie dla każdego rozdziału głównego (tj. od I - VII) redaktora danego rozdziału, który wykona prace redakcyjne zapewniające spójność wskazanego rozdziału.

- 8) Wykonanie tłumaczenia na język angielski streszczeń rozdziałów, o których mowa w punkcie 3) oraz podpisów do zdjęć i rycin, o których mowa w punkcie 2.2); tłumaczenie ma być wykonane fachowo tzn. zgodnie z terminologią obowiązującą w odpowiedniej dziedzinie nauk.
- 9) Bieżące informowanie Zamawiającego o postępach w realizacji zamówienia i ich raportowanie drogą elektroniczną w trybie ustalonym umową.
- 10) Dostarczenie Zamawiającemu do weryfikacji i akceptacji pełnej treści wydawnictwa, tj. tekstu w zapisie elektronicznym – skompletowanego rozdziałami i podrozdziałami – z numeracją i tytułami według konspektu oraz w postaci wydruku zwykłego.
- 11) Uwzględnienie wszelkich uzasadnionych poprawek Zamawiającego aż do uzyskania akceptacji w terminie określonym w harmonogramie.

2. Przygotowanie materiału ilustracyjnego odpowiednio do treści wydawnictwa:

- 1) Dostarczenie Zamawiającemu zdjęć i rycin ilustrujących treści poszczególnych rozdziałów wydawnictwa – łącznie ok. 100 ilustracji (w tym zdjęcia, ryciny, grafiki, diagramy, inne), zgodnie z wyszczególnieniem zawartym w konspekcie (punkt IV), odpowiednio ponumerowanych i podpisanych oraz skompletowanych w katalogach przypisanych do poszczególnych rozdziałów i podrozdziałów.
- 2) Przygotowanie i dostarczenie Zamawiającemu odpowiednich opisów do wszystkich zdjęć i rycin, ilustrujących treść wydawnictwa; Opis każdej ilustracji ma zawierać:
 - imię i nazwisko autora lub źródło (np. z archiwum...; ze zbiorów... itp.),
 - tytuł opisujący treść zdjęcia/ryciny – w języku polskim i angielskim,
 - informację (wskazanie) o umiejscowieniu zdjęcia/ryciny w danym rozdziale.
- 3) Dostarczenie Zamawiającemu – do weryfikacji i akceptacji – pełnego zestawu ilustracji – tj. zdjęć i rycin w zapisie elektronicznym wraz z opisami, o których mowa w punkcie 2.2);
- 4) Uwzględnienie wszelkich uzasadnionych poprawek Zamawiającego, aż do uzyskania akceptacji Zamawiającego.

3. Przeniesienie autorskich praw majątkowych do utworu

1. Z chwilą przyjęcia Dzieła, Wykonawca przenosi na Zamawiającego autorskie prawa majątkowe do Dzieła jako całości jak i elementów składowych wraz z prawami pokrewnymi, na następujących polach eksploatacji:
 - a) utrwalanie i zwielokrotnienie jakąkolwiek techniką w tym: techniką reprograficzną, drukarską, magnetyczną, światłoczułą i cyfrową, elektroniczną, zapisu komputerowego na wszystkich rodzajach nośników dostosowanych do tej formy zapisu, w dowolnej formie w szczególności w formie książek, publikacji, broszur i innych druków, wydawnictw także elektronicznych, w tym e-booków, audiobook, aplikacjach mobilnych a także w elektronicznych bazach danych i publikacjach służących promocji Dzieła lub Zamawiającego; zarówno samodzielnie, jak i w zestawieniu z innymi utworami lub materiałami niespełniającymi cech utworu, w nieograniczonej liczbie egzemplarzy, wydań i dodruków;
 - b) publicznego wykonania, wystawiania, wyświetlania, odtwarzania;
 - c) wprowadzania do obrotu i rozpowszechniania egzemplarzy we wszelkich kanałach dystrybucji w kraju i za granicą,
 - d) prawo do nadań w dowolnej formie w szczególności prawo nadawania i reemitowania w sieciach multimedialnych lub telekomunikacyjnych lub innych systemach przekazu (w tym tzw. simulcasting lub webcasting) w sposób niekodowany lub kodowany, w obiegu otwartym lub zamkniętym, w jakiegokolwiek technice, systemie lub formacie, z lub bez możliwości zapisu, w tym także w serwisach tekstowych, multimedialnych, internetowych lub telekomunikacyjnych;
 - e) sporządzania wersji obcojęzycznych;

- f) użyczenia, najmu, dzierżawy lub wymiany oryginału lub zwielokrotnionych nośników;
 - g) wprowadzania do pamięci komputera i do sieci multimedialnej, w tym sieci Internet w nieograniczonej ilości nadań i wielkości nakładów;
 - h) wykorzystania w utworach multimedialnych;
 - i) wykorzystywania Dzieła do celów statutowych, badawczych, promocyjnych i reklamy;
 - j) publicznego udostępniania Dzieła w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym, w tym poprzez stacje naziemne, za pośrednictwem satelity, sieci kablowe, telekomunikacyjne lub multimedialne, bazy danych, serwery lub inne urządzenia i systemy, w tym także osób trzecich, w obiegu otwartym lub zamkniętym, w jakiegokolwiek technice, systemie lub formacie, z lub bez możliwości zapisu w tym również w serwisach tekstowych, multimedialnych, internetowych lub telekomunikacyjnych. Wykonawca przenosi na Zamawiającego prawo do rozporządzania i korzystania przez Zamawiającego z autorskich praw zależnych do opracowań Dzieła oraz przenosi na Zamawiającego prawo do udzielania zgody na rozporządzenie i korzystanie z opracowań przez inne podmioty, na polach eksploatacji wymienionych w niniejszej Umowie.
2. W zakresie określonym w ust. 1 powyżej Wykonawca wyraża zgodę na wykorzystanie swojego imienia i nazwiska/pseudonimu oraz wizerunku, a także zezwala na pierwsze udostępnienie publiczności.
 3. Wykonawca upoważnia Zamawiającego do rozporządzania i korzystania z autorskich praw zależnych do opracowań, w tym do udzielania zgody na rozporządzenie i korzystanie z opracowań przez inne osoby, na polach eksploatacji wymienionych w Umowie.
 4. Wykonawca oświadcza i gwarantuje, że Dzieło oraz wszystkie jego części składowe są wynikiem wyłącznie ich twórczości i nie narusza praw majątkowych, lub osobistych lub innych praw osób trzecich obowiązujących przepisów prawa, porządku publicznego ani dobrych obyczajów i nie zostało powierzone w zarząd jakiegokolwiek organizacji zbiorowego zarządzania. Wykonawca oświadcza, że przenoszone prawa majątkowe autorskie nie są obciążone prawami na rzecz osób trzecich. Wykonawca oświadcza, iż nie będzie on ani też osoby uprawnione z tytułu osobistych praw autorskich wykonywać takich praw w stosunku do Zamawiającego lub jego następców prawnych.
 5. W przypadku, gdy na skutek naruszenia przez Wykonawcę postanowień ust. 4 powyżej, korzystanie z utworu lub artystycznego wykonania przez Zamawiającego naruszać będzie prawa majątkowe lub osobiste osób trzecich, Wykonawca zobowiązuje się do zaspokojenia na swój koszt wszelkich uzasadnionych roszczeń osób trzecich z tytułu naruszenia praw tych osób, a w razie zaspokojenia tych roszczeń przez Zamawiającego lub zasądzenia od Zamawiającego – do zwrotu na wezwanie Zamawiającego całości pokrytych roszczeń oraz wszelkich związanych z tym wydatków, włączając w to koszty postępowania sądowego, arbitrażowego, administracyjnego lub ugodowego oraz do wynagrodzenia wszelkiej szkody, jaką Zamawiający poniesie w związku z wyłączeniem lub ograniczeniem możliwości korzystania z utworu lub artystycznego wykonania.

II. Harmonogram prac, terminy realizacji.

Realizacja zadania ma przebiegać etapami we wskazanych terminach:

l.p.	Etap realizacji zadania	Zakres prac	Termin realizacji
1.	Rozpoczęcie prac nad opracowaniem treści wydawnictwa – Wykonawca przedłoży Zamawiającemu wykaz autorów i redaktorów	Wykonawca przedstawi Zamawiającemu wykaz autorów poszczególnych rozdziałów i podrozdziałów, którzy opracują tekst oraz wykaz redaktorów wykonujących prace redakcyjne, w tym redaktorów rozdziałów oraz redaktorów całości publikacji, wraz z listą przykładowych publikacji	- nie później niż 3 tygodnie od zawarcia z Zamawiającym umowy na realizację przedmiotu zamówienia, pod rygorem odstąpienia

		potwierdzających ich doświadczenie w wykonaniu opracowań o charakterze popularnonaukowym i tematyce podobnej do wydawnictwa będącego przedmiotem zamówienia (minimum jedna publikacja każdego autora i redaktora);	od umowy przez Zamawiającego
2.	Opracowanie merytoryczne pełnej treści wydawnictwa, tj. tekstu, materiału ilustracyjnego, streszczeń oraz przedłożenie Zamawiającemu	<p>- Opracowanie pełnego tekstu wydawnictwa, zgodnie z wytycznymi i konspektem, zawartymi w punktach III i IV opisu zadania i przekazanie Zamawiającemu w wersji elektronicznej w odpowiednio skompletowanych i opisanych katalogach i plikach Word – według rozdziałów – jak w konspekcie;</p> <p>- Przygotowanie zdjęć i rycin ilustrujących treści wydawnictwa zgodnie z wytycznymi i konspektem zawartymi w punktach III i IV opisu zadania;</p> <p>- Przygotowanie opisów do wszystkich zdjęć i rycin;</p>	- do 31 stycznia 2025
3.	Sporządzenie przez Zamawiającego wstępnych uwag do treści wydawnictwa	Zamawiający przekaże Wykonawcy wstępne uwagi do tekstów i materiału ilustracyjnego, które Wykonawca uwzględni w procesie redakcji	- do 28 lutego 2025
4.	Redakcja całości wydawnictwa przez Wykonawcę	<p>- Wykonanie uzupełnień oraz prac redakcyjnych i korekcyjnych, zapewniających spójność i poprawność merytoryczną, językową, interpunkcyjną tekstów;</p> <p>- Opracowanie streszczeń rozdziałów głównych w języku polskim</p> <p>- weryfikacja materiału ilustracyjnego – uzupełnienie, ewentualne wymiany ilustracji;</p>	- do 15 maja 2025
5.	Przygotowanie streszczeń i podpisów zdjęć w języku angielskim	Wykonanie tłumaczenia streszczeń i podpisów ilustracji na język angielski	- do 15 maja 2025
6.	Dostarczenie Zamawiającemu pełnej treści wydawnictwa do weryfikacji i akceptacji	Dostarczenie Zamawiającemu pełnej treści wydawnictwa, tj. tekstu ze streszczeniami w jęz. polskim i angielskim – w zapisie elektronicznym edytowalnym (pliki Word), w katalogach i plikach opisanych i numerowanych odpowiednio – jak w	- do 20 maja 2025

		konsepce oraz w postaci wydruku zwykłego wraz z kompletem odpowiednio opisanego materiału ilustracyjnego w zapisie elektronicznym	
7.	Sporządzenie przez Zamawiającego ostatecznych uwag i poprawek do treści wydawnictwa	Sporządzenie przez Zamawiającego uwag i poprawek do treści wydawnictwa, dotyczących tekstu i materiału ilustracyjnego oraz przekazanie ich Wykonawcy	- do 10 czerwca 2025
8.	Zakończenie realizacji zadania - dostarczenie Zamawiającemu ostatecznej wersji wydawnictwa i uzyskanie akceptacji	Uwzględnienie wszelkich poprawek Zamawiającego, dotyczących treści wydawnictwa, tj.: w zakresie tekstów oraz doboru i opisu materiału ilustracyjnego, przekazanie Zamawiającemu i uzyskanie ostatecznej akceptacji	- do 30 czerwca 2025

III. Założenia merytoryczne wydawnictwa, będącego przedmiotem zamówienia oraz wytyczne dla autorów treści i redaktorów.

1. Wydawnictwo ma charakter popularnonaukowy, a jego celem jest upowszechnienie wiedzy na temat funkcjonowania krajobrazu w rozumieniu nauk przyrodniczych. Treść książki ma w szczególności odnosić się do relacji człowieka i przyrody na przestrzeni wieków i stanowić analizę przyrodniczych oraz antropogenicznych procesów kształtujących krajobraz Gorców oraz oddziałujących na różnorodność biologiczną tego masywu górskiego.
2. **Proponowany układ i treść rozdziałów mają być opracowane „na osi czasu” i przedstawiać etapy historyczne przemian w środowisku przyrodniczym oraz ich zapis w krajobrazie.** Treść książki będzie poświęcona procesom, jak użytkowanie lasów, gruntów rolnych, kształtowanie biocenoz i krajobrazu. Szczególna uwaga ma być skierowana na zanikanie lub wzrost różnorodności biologicznej w gorczańskich siedliskach pod wpływem czynników przyrodniczych i antropogenicznych. Zostanie też szeroko zaprezentowany wpływ zmian klimatycznych – historycznych oraz współczesnych na egzystencję gatunków i całych ekosystemów.
3. **Myślą przewodnią każdego rozdziału i podrozdziału, zgodnie z koncepcją “na osi czasu”, winno być odniesienie do dynamiki krajobrazu w danym okresie historycznym, którego rozdział dotyczy oraz do relacji pomiędzy przedmiotem/tematem rozdziału a krajobrazem.**
4. Treść wydawnictwa ma uwzględniać aktualny stan wiedzy i najnowsze wyniki badań nad stanem przyrody i krajobrazu Gorców oraz Gorczańskiego Parku Narodowego. Treść odpowiednich rozdziałów winna nawiązywać do dostępnych wyników prac wykonanych dla potrzeb projektu „Wykorzystanie nowoczesnych technologii teledetekcyjnych w zarządzaniu zasobami przyrodniczymi Gorczańskiego Parku Narodowego oraz analiza aktualnego stanu i dynamiki chronionych ekosystemów” zakończonego w 2022 r., a także Planu Ochrony Gorczańskiego Parku Narodowego i Planów Zadań Ochronnych dla OSOP „Gorce” i SOOS „Ostoja Gorczańska”, jak również innych materiałów archiwalnych i najnowszych oraz zasobów literaturowych dostępnych w GPN oraz bibliotekach publicznych i uniwersyteckich.
5. Tekst i materiał ilustracyjny do wydawnictwa mają być przygotowane zgodnie z założeniami konspektu zawartego w punkcie IV.

6. Objętość poszczególnych rozdziałów i podrozdziałów wskazano w konspekcie wydawnictwa (punkt. IV), przy czym jako stronę maszynopisu przyjmuje się jedną stronę A4, czcionka Times New Roman 12, interlinia 1,5, tj. średnio 2500 znaków (ze spacjami) na stronie;
7. Łączna objętość tekstu wydawnictwa ma wynosić ok. 115 stron maszynopisu A4, czcionka Times New Roman 12, interlinia 1,5 – tj. średnio 2500 znaków (ze spacjami) na stronie; Łączna objętość tekstu całej publikacji nie powinna przekroczyć 288 000 znaków ze spacjami.
8. Materiały źródłowe niezbędne do opracowania treści merytorycznych wydawnictwa a będące w dyspozycji Zamawiającego mogą zostać udostępnione autorom tekstów w siedzibie Gorczańskiego Parku Narodowego po wcześniejszym uzgodnieniu z Zamawiającym.
9. Stylistyka tekstu winna mieć charakter popularnonaukowy oraz być spójna dla wszystkich rozdziałów wydawnictwa.
10. Autorzy tekstu mogą zaproponować modyfikacje w zakresie treści i układu podrozdziałów zawartych w konspekcie (punkt IV), przy czym wszelkie zmiany wymagają akceptacji Zamawiającego.
11. Do każdego rozdziału głównego redaktor tegoż rozdziału przygotowuje streszczenie (podsumowanie) o objętości ok. 1 - 2 stron maszynopisu A4 (czcionka Times New Roman 12; interlinia 1,5), które będzie tłumaczone na język angielski, oraz informacje o autorach.
12. Do każdego rozdziału redaktor sporządzi wykaz cytowanej literatury według wzoru, jak niżej:
Czajka S.1987. Ochotnica, dzieje gorczańskiej wsi1416–1986. Karkonoskie Towarzystwo Naukowe, Jelenia Góra.

Janicka Krzywda U. (red.) 2013. Kultura ludowa Górali Zagórzańskich. Biblioteka Górska 23. Centralny Ośrodek Turystyki Górskiej, Kraków.

Kornaś J. 1990. Jak i dlaczego giną nasze zespoły roślinne. Wiadomości Botaniczne 34(2): 7–16

Kurzeja M. 2006. Historia osadnictwa. [W:] Różański W., Czarnota P., Stefanik M., Tomaszewicz J. (red.), Gorczański Park Narodowy. 25 lat ochrony dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego Gorców: 207–212. Gorczański Park Narodowy, Poręba Wielka.

Plan Ochrony Gorczańskiego Parku Narodowego – Operat udostępniania Gorczańskiego Parku Narodowego dla celów edukacyjnych, Poręba Wielka 2013/2014. Manuskrypt, Biblioteka GPN, Poręba Wielka.

Popko-Tomaszewicz K. 2000. Ruch turystyczny na terenie Gorczańskiego Parku Narodowego. Praca dyplomowa, studium Podyplomowe Ochrona Parków Narodowych. Wydział Leśny SGGW, Warszawa.

13. Autorzy tekstów są zobowiązani do uwzględnienia uzasadnionych poprawek merytorycznych i redakcyjnych wprowadzonych przez komisję odbioru Zamawiającego.
14. Zamawiający zastrzega prawo wniesienia ostatecznej korekty merytorycznej i językowej do treści publikacji.
15. Redaktor każdego rozdziału głównego wykona prace redakcyjne w obrębie podrozdziałów składających się na dany rozdział główny w celu uniknięcia zbędnych powtórzeń w treści oraz w celu dopracowania całości rozdziału – zachowania spójności i ciągłości tematycznej.
16. Tytuł wydawnictwa w ostatecznej formie ustali Zamawiający.
17. Fotografie – wszystkie zdjęcia ilustrujące treść wydawnictwa winny być wykonane na obszarze Gorców i Gorczańskiego Parku Narodowego.
18. Fotografie muszą prezentować odpowiedni poziom techniczny. Zdjęcia mają być dostarczone w zapisie cyfrowym – w postaci plików typu jpg lub tiff. lub bmp lub innego, zapewniającego wysoką rozdzielczość zdjęć. Wskazane są następujące parametry techniczne zdjęć: rozmiar minimalny zdjęcia: 2400 x 1600 pix (tj.ok. 4 MB), rozdzielczość minimum 200 dpi.
19. Ostatecznej weryfikacji w doborze materiału ilustracyjnego dokona komisja odbioru ze strony Zamawiającego.

IV. Szczegółowy konspekt wydawnictwa będącego przedmiotem zamówienia, pod roboczym tytułem „Przyrodnicza historia Gorców zapisana w krajobrazie”
Pełną treść publikacji należy opracować zgodnie z konspektem Zamawiającego

PRZEDMOWA

Treść przedmowy – objętość max 1 strona – powinna zawierać następujące treści:

- Przedstawienie celu książki i powodów, dla których została opracowana; ogólne wprowadzenie w tematykę, czyli historię przemian w gorczańskich ekosystemach dokonujących się zarówno poprzez czynniki naturalne, jak i przez oddziaływanie człowieka.

WSTĘP

Treść Wstępu – objętość max 2 strony – winna zawierać następujące treści:

- Wprowadzenie w problematykę książki – w historię ekosystemów w kontekście ich zmian przestrzennych – naturalnych i antropogenicznych. Omówienie wybranych definicji krajobrazu, do których odnosi się treść książki (różnorodność definicji – krajobraz jako pojęcie szerokie i wieloznaczne; architektura krajobrazu – definicja i znaczenie);
- Krótka prezentacja źródeł i danych, na których opiera się treść książki (źródła archiwalne i najnowsze);
- Ogólnie o wpływie człowieka na środowisko przyrodnicze i krajobraz, o kształtowaniu przestrzeni do życia człowieka w warunkach gorczańskich (architektura krajobrazu – początkowo spontaniczna, ukierunkowana na wydarce przyrodzie przestrzeni życiowej);
- Charakterystyczny krajobraz Gorców i jego wpływ na dostępność lub niedostępność obszaru dla człowieka – zasięg i formę oddziaływania;
- Szata roślinna jako składnik krajobrazu – ogólnie o szacie roślinnej oraz o wpływie człowieka na zasięg i funkcjonowanie puszczy karpackiej; procesy antropogeniczne skutkujące zmianami w środowisku przyrodniczym oraz widoczne w krajobrazie.
- Przemiany zachodzące na poziomie ekosystemu (wzrost drzewostanu, zarastanie polan, rozpad drzewostanu i odkrywanie się nowych miejsc widokowych), jako procesy wpływające na cechy krajobrazu.
- Wprowadzenie pojęcia różnorodności biologicznej; czynniki naturalne i antropogeniczne wpływające na poziom różnorodności; wprowadzenie do zagadnień dotyczących wpływu cywilizacyjnych przemian krajobrazu na populacje wybranych gatunków zwierząt.

I. GORCE – TYPOWE, A JEDNAK NIEZWYKŁE PASMO BESKIDÓW W KARPATACH

- objętość rozdziału – łącznie ok. 12 stron maszynopisu;
- ilustracje – łącznie ok. 9 sztuk, w tym zdjęcia z lotu ptaka, panoramy widokowe, wnętrza krajobrazowe, zdjęcia satelitarne, mapa ilustrująca położenie Gorców w regionie, ryciny – numeryczny model terenu (LIDAR).

Treść rozdziału winna być opracowana w formie 2 podrozdziałów w następującym układzie i treści:

1. Góry w centrum Beskidów Zachodnich

- Objętość podrozdziału: ok. 7 stron maszynopisu, ok. 6 ilustracji;

Walory widokowe Gorców związane z położeniem geograficznym oraz walory wnętrza krajobrazowych. Podstawowe informacje o Gorcach, jako masywie górskim, w tym: położenie geograficzne, główne grzbiety i szczyty, charakter krajobrazu na tle innych pasm beskidzkich; Naturalne granice Gorców, wyznaczone przez rzeki i przełęcze, charakterystyczny układ grzbietów i dolin;

Budowa geologiczna i ukształtowanie terenu, historia formowania się fliszu karpackiego; podstawowe informacje o kształtowaniu się masywu – przedstawienie procesów, które miały wpływ na powstanie rozrogu – wyjątkowego układu grzbietów gorczańskich;

Zobrazowanie ukształtowania terenu i zróżnicowania geomorfologicznego Gorców i GPN z wykorzystaniem danych ze skanowania laserowego LIDAR. Historia Gorców zapisana w materiałach teledetekcyjnych – jak powstały góry w kształcie rozrogu.

2. Klimat rządzi przyrodą

- objętość podrozdziału: ok. 5 stron maszynopisu, ok. 3 ilustracje;

Historyczny wpływ klimatu na kształtowanie się szaty roślinnej w ujęciu historycznym – na przestrzeni ostatnich 12 tysięcy lat (glacjały, interglacjały), od zlodowaceń do Średniowiecza do momentu, w którym człowiek zaczął w widoczny sposób wpływać na krajobraz, aż po trwający do dziś okres subatlantycki.

II. ZMIANY W KRAJOBRAZIE OD FALI OSADNICZEJ DO KOŃCA XVIII W.

- objętość rozdziału – łącznie ok. 12 stron maszynopisu;

- ilustracje – łącznie ok. 10 sztuk, w tym zdjęcia, ryciny, materiały archiwalne, wykorzystanie archiwalnych materiałów kartograficznych, np.: mapy Galicji z XVIII tzw. Mapy Miega. „Galicja na józefińskiej mapie topograficznej 1779–1783” i inne odpowiednio do treści rozdziału i podrozdziałów;

Treść rozdziału winna być opracowana w formie 2 podrozdziałów w następującym układzie i treści:

1. Historia osadnictwa.

Osadnictwo polskie postępujące od północy wzdłuż dolin, u podnóża gór;

Osadnictwo wołoskie – pasterstwo i jego wpływ na zmiany w krajobrazie w wyższych położeniach górskich; Osadnictwo na prawie polskim, wołoskim, niemieckim – różne typy organizacji osadnictwa i ich wpływ na sposób użytkowania przestrzeni przyrodniczej i krajobrazowej; powstawanie wielkich majątków ziemskich; lokacje miejscowości;

2. Wpływ osadnictwa na krajobraz i kształtowanie ekosystemów.

Wpływ człowieka na puszcę karpacką – użytkowanie lasów – od degradacji do początków ochrony – pierwsze dokumenty ograniczające wyrąb i wypas w lasach (*Ustawa o ważności i użytku lasów 1782*);

Proces powstawania polan; Osadnictwo i pasterstwo, jako czynniki kształtujące półnaturalne ekosystemy otwarte;

Wprowadzenie do zagadnień związanych z różnorodnością w krajobrazie i różnorodnością biologiczną; Kształtowanie się nowej jakości w środowisku pod wpływem człowieka – wzrost mozaikowości siedlisk.

III. CZASY REWOLUCJI PRZEMYSŁOWEJ I OKRES MIĘDZYWOJENNY (OD ROZBIORÓW DO 1939 R.)

- objętość rozdziału – łącznie ok. 13 stron maszynopisu;
- ilustracje – łącznie ok. 10 sztuk, w tym zdjęcia, ryciny, materiały archiwalne, najstarsze zdjęcia lotnicze, inne – odpowiednio do treści podrozdziałów;

Treść rozdziału winna być opracowana w formie 3 podrozdziałów w następującym układzie i treści:

1. Użytkowanie lasów

- objętość podrozdziału: ok. 5 stron;

Okres intensywnego użytkowania lasów; struktura własności w czasach dworskich – gospodarowanie w wielkich majątkach ziemskich; przemysł dworski – mielerze, potażarnie, huty szkła; masowy wyrąb i sprzedaż drewna; wpływ użytkowania na strukturę wiekową i gatunkową gorczańskich lasów; serwituty.

Sposoby gospodarowania w lasach zapisane w krajobrazie omówienie na przykładzie najstarszych zdjęć lotniczych z 1952r.

2. Rozkwit gospodarki pasterskiej na początku XX wieku

- objętość podrozdziału: ok. 5 stron;

Rozwój pasterstwa związany z głodem ziemi, intensywny wypas w lasach (wypas bez ograniczeń); wpływ gospodarki pasterskiej na krajobraz i stan lasów; gospodarka szałasnicza; szałasy pasterskie jako element wzbogacający krajobraz gorczański; gospodarstwa wzorcowe.

3. Zachować dla potomności – pierwsze działania ochronne

- objętość podrozdziału: ok. 3 strony;

Wzrost świadomości zarządców i właścicieli dużych majątków ziemskich (Wodziccy, Stadniccy) na temat walorów krajobrazowych i wartości przyrodniczych puszczańskich lasów. Rodzenie się opcji klimaksowej linii ochrony przyrody. Dążenie do zachowania niezmiennego stanu przyrodniczego (w tym krajobrazu leśnego – jego wieku, struktury, zróżnicowania gatunkowego, itp.) poprzez ochronę bierną ekosystemów leśnych.

IV. OKRES POWOJENNY

- objętość rozdziału – łącznie ok. 15 stron maszynopisu;
- ilustracje – łącznie ok. 10 sztuk, w tym zdjęcia, ryciny, materiały archiwalne, zdjęcia lotnicze z różnych okresów (z lat 50.- 80. XX w. z zasobów GPN), inne – odpowiednio do treści podrozdziałów;

Treść rozdziału winna być opracowana w formie 4 podrozdziałów w następującym układzie i treści:

1. Przemiany społeczne i gospodarcze w okresie powojennym i ich wpływ na środowisko przyrodnicze.

- objętość podrozdziału: ok. 3 strony;

Charakterystyka przemian społecznych i gospodarczych, jako czynników wpływających na środowisko przyrodnicze; zmiany struktury własności – zmiany sposobów użytkowania.

2. Gospodarka w lasach

- objętość podrozdziału: ok. 4 strony;

Upaństwowienie własności ziemskiej i jego wpływ na sposób i zakres użytkowania lasów; pozyskanie drewna, gospodarka w lasach prywatnych; zwiększenie zakresu użytkowania drzewostanów – w głąb obszarów leśnych dotąd niedostępnych; budowa stokówek i dróg leśnych; budowa/przebudowa schronisk; Zobrazowanie tematu na zdjęciach lotniczych z 1952;

3. Regres gospodarki pasterskiej i rolnej

- objętość podrozdziału: ok. 4 strony;

Zanik pasterstwa i użytkowania rolnego; szalasy pasterskie – ginący element krajobrazu; sukcesja lasu, zmiany w szacie roślinnej, ubożenie różnorodności; zilustrowanie tematu w formie zestawienia zdjęć z różnych lat pokazujące proces sukcesji w na wybranych kompleksach polan.

4. Rozwój idei ochrony przyrody

- objętość podrozdziału: ok. 4 strony;

Ochrona lasów dla zachowania przyrodniczych i krajobrazowych walorów Gorców; historia powierzchniowej ochrony przyrody w okresie po II wojnie światowej aż do utworzenia Parku (do zilustrowania tematu wykorzystanie zdjęć lotniczych, m.in. z lat 70.).

V. POD ZARZĄDEM GORCZAŃSKIEGO PARKU NARODOWEGO

- objętość rozdziału – łącznie ok. 40 stron maszynopisu;
- ilustracje – łącznie ok. 40 sztuk, w tym zdjęcia, ryciny, mapy, materiały archiwalne, inne – odpowiednio do treści podrozdziałów;

Treść rozdziału winna być opracowana w formie 4 podrozdziałów w następującym układzie i treści:

1. Kształtowanie krajobrazu przez ochronę ekosystemów leśnych

Podrozdział należy opracować, uwzględniając trzy niżej wyszczególnione tematy:

Współczesne zróżnicowanie lasów gorczańskich:

- objętość: ok. 6 stron; ok. 5 ilustracji (zdjęcia);

Różnorodność zbiorowisk/siedlisk w kontekście przemian, zachodzących przez wzajemne oddziaływanie człowieka i przyrody; Charakterystyka zbiorowisk w ich obecnej postaci ze szczególnym uwzględnieniem procesów, które je ukształtowały

Ochrona spontanicznych procesów przyrodniczych:

- objętość: ok. 7 stron; ok. 6 ilustracji (zdjęcia, mapy);

Obszar ochrony ścisłej, jako żywe laboratorium do śledzenia i rejestracji zmian w ekosystemach; specyfika ochrony biernej, która pozytywnie wpływa na kształtowanie naturalnej bioróżnorodności, niezależnie od progresywnych lub regresyjnych efektów przyrodniczych w ekosystemach leśnych przejawiających się w krajobrazie;

Zmiany zasięgów ochrony biernej i czynnej – konsekwencje w krajobrazie;

Okres gradacji zasnu i kornika drukarza przed rokiem 2000 – zmiany w krajobrazie (zobrazowane) na mapach opracowanych na podstawie materiałów teledetekcyjnych oraz zdjęcia lotnicze.

Rejestracja zmian w ekosystemach leśnych:

- objętość: ok. 5 stron; ok. 3 ilustracje;

Nowoczesne metody oceny różnych parametrów drzewostanów – badania nad dynamiką drzewostanów oraz dynamiką populacji gatunków lasotwórczych – wyniki i ich analiza;

2. Współczesne zmiany klimatu i ich wpływ na lasy

- objętość podrozdziału: ok. 3 strony; ok. 3 ilustracje;

Klimat, jako zespół czynników, które uruchamiają łańcuch dynamicznych zmian: susze – zmiany stosunków wodnych – gwałtowne zjawiska pogodowe – gradacje owadów – rozpad drzewostanów i ich regeneracja (dynamika populacji), skutki widoczne również w szerszym krajobrazie (np. góry ze srebrnym lasem, albo „krajobraz po klęsce”).

3. Dynamika lasów – dawniej, obecnie, w przyszłości

- objętość podrozdziału: ok. 4 strony; ok. 5 ilustracji;

Dynamika boru górnoreglowego – żywy obraz zmian w środowisku przyrodniczym i krajobrazie, zachodzących pod wpływem wielu czynników – naturalnych, w tym klimatycznych oraz antropogenicznych; „tajemnica wiecznego życia lasu” – wyniki wieloletniego monitoringu – co widzi i wie naukowiec, a co widzi turysta;

Badanie dynamiki świerczyn przy pomocy metod teledetekcyjnych; Prezentacja sekwencji zdjęć przedstawiających proces rozpadu drzewostanu oraz postępującej jego regeneracji na przykładzie Kudłonia, Mostownicy lub Jaworzyny;

Dynamika lasów w przyszłości – dyskusja nad kierunkiem zmian i wizja w kontekście współczesnych przemian; modele zmian przyrodniczych.

4. Różnorodność kształtowana zmianami przestrzennymi i strukturalnymi lasów

- objętość podrozdziału: ok. 5 stron; ok. 6 ilustracji;

Puszczańskie gatunki zwierząt – zespół gatunków, jako krucha sieć zależności ulegająca presji człowieka, a chroniona w parku narodowym; zmiany populacyjne wynikające z naturalnych i antropogenicznych zmian w środowisku i w strukturze krajobrazu;

Wybrane przykłady gatunków rzadkich i zagrożonych (np. orły, sowy i kuraki), których status zmieniał się wraz z historią użytkowania i ochrony lasów; problem postępującej fragmentacji siedlisk oraz izolacji populacji; jak populacje wybranych gatunków przystosowują się do zmian w strukturze krajobrazu.

5. Polany w parku narodowym i na jego przedpolach

- objętość podrozdziału: ok. 9 stron; ok. 12 ilustracji;

Zmiany w użytkowaniu gruntów rolnych – ogólne trendy, a zadania ustawowe Parku Narodowego; Mozaika zbiorowisk roślinnych jako obraz historii użytkowania (klasy zbiorowisk roślinnych); Współczesne zróżnicowanie (różnorodność) siedlisk/zbiorowisk na polanach – charakterystyka zbiorowisk w ich obecnej postaci w kontekście wzajemnego oddziaływania człowieka i przyrody (sposobów użytkowania/braku użytkowania), ze szczególnym wskazaniem procesów, które je ukształtowały;

Ochrona polan dla zachowania różnorodności biologicznej i walorów krajobrazowych (wpływ zabiegów ochronnych na różnorodność zbiorowisk i zasięg polan); koszenie, odkrzewianie, monitoring;

Różnorodność kształtowana zmianami przestrzennymi i strukturalnymi polan reglaowych. Ekosystemy łąkowe, jako ostoja różnorodności gatunkowej fauny kręgowej i bezkręgowej;

Dynamika ekosystemów nieleśnych w przyszłości – kierunek i wizja w kontekście współczesnych przemian.

VI. ZMIANY KRAJOBRAZOWE W ANALIZACH TELEDETEKCYJNYCH

- objętość rozdziału: ok. 10 stron, ok. 10 ilustracji (głównie mapy, ryciny);

Współczesne metody obrazowania stanu ekosystemu leśnego i nieleśnego z wykorzystaniem teledetekcji; opis możliwości wykorzystania teledetekcji do prezentacji cech lasu (stanu zdrowotnego, składu gatunkowego, zmiany wysokości i zagęszczenia drzewostanu, przekroje przez drzewostan z chmury punktów, wykorzystanie różnych spektrów promieniowania świetlnego do oceny tego samego zjawiska lub stanu); Analiza sukcesji roślinnej na polanach i efektów ochrony czynnej.

VII. KORYTARZE EKOLOGICZNE JAKO TRWAŁY ELEMENT GOSPODARKI PRZESTRZENNEJ DLA OCHRONY ZWIERZĄT

- objętość rozdziału: ok.10 stron, ok. 8 ilustracji, w tym: mapy korytarzy ekologicznych w różnych ujęciach; zilustrowanie wyników badań telemetrycznych x 2 ryciny – lokalizacje, terytoria, areale osobnicze; korytarze migracyjne na tle planów zagospodarowania przestrzennego (zobrazowanie barier);

Problem ochrony szlaków migracji dużych zwierząt we współczesnej przestrzeni krajobrazowej, przebieg korytarzy migracyjnych na tle planów zagospodarowania przestrzennego, konflikt między ochroną przyrody a rozwojem infrastruktury; Jak przestrzenne zmiany w strukturze krajobrazu wpływają na egzystencję zwierząt (dostępność siedlisk, możliwość dyspersji itd.); Ochrona korytarzy migracyjnych, jako warunek zachowania różnorodności genetycznej populacji na przykładzie wybranych gatunków fauny.

VIII. Streszczenie (w języku angielskim)

- Streszczenie rozdziałów głównych – odpowiednio od I do VII.
- Autorzy (krótkie informacje)

Opis przedmiotu zamówienia sporządziła: Mariola Stefanik

Zatwierdził

Dyrektor Gorczańskiego Parku Narodowego